

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін та
інноваційної педагогіки

Протокол №1 від «29»серпня 2022 р.

Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА
ПБ, підпис завідувача кафедри

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	271 Морський та внутрішній водний транспорт
Освітньо-наукова програма	Управління судновими технічними системами і комплексами
Семестр та курс навчання	IV семестр, II курс
Статус дисципліни	вибіркова
Форма навчання	заочна

Херсон 2022 р.

Силабус до дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі»
розробила д.пед.н., професор Антоніна ЛЯШКЕВИЧ.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-наукової програми
к.т.н., доцент
Володимир САВЧУК

Проректор з науково-педагогічної роботи,
к.т.н., проф.
Андрій БЕНЬ

Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів,
молодих вчених

Протокол №1 від 29 серпня 2022 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні методи викладання у вищій школі
Викладач	д.пед.н., професор Ляшкевич А. І.
Контактний номер викладача	+38(066)21-43-743
Е-mail викладача	Antonina26.72@gmail.com
Код дисципліни з освітньо-наукової програми	38
Обсяг дисципліни	4 кредити / 120 годин (6 год. лекцій, 6 год. практичних занять, 108 год. самостійної роботи)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://mdl.ksma.ks.ua/course/view.php?id=4344
Час проведення занять, консультацій	IV семестр
Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни	Дисципліна «Сучасні методи викладання у вищій школі» за навчальним планом та освітньо-науковою програмою входить до циклу загальної підготовки і тісно пов'язана з такими дисциплінами як «Історія та організація системи освіти», «Інформаційні технології в науковій діяльності» передують вивченню дисциплін циклу професійної підготовки та проходженню педагогічної практики.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Сучасні методи викладання у вищій школі» є методологічним інструментом у сфері діяльності аспірантів із різних спеціальностей, метою якого є формування професійних компетентностей, необхідних для розробки та проведення всіх видів занять у закладі вищої освіти на основі застосування новітніх інноваційних технологій навчання в освітньому процесі вищої школи.</p>	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Метою вивчення дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» – усвідомлення сучасного стану та перспектив розвитку вищої освіти, закласти базові основи інноваційної методики викладання у системі вищої освіти, підготовка майбутніх докторів філософії до науково-педагогічної діяльності у ЗВО, сприяння у набутті практичних умінь викладацької діяльності.</p> <p>Основні завдання викладання навчальної дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» :</p> <ul style="list-style-type: none"> - формування знань про сучасні тенденції в галузі освіти; - розгляд особливостей зв'язків та взаємодії традиційної та інноваційної педагогіки; - зміна оцінювання результатів навчання в контексті компетентнісного підходу та змішаного навчання; - представлення практичної реалізації освітньої діяльності вищої школи в умовах зміни парадигми освіти; - формування позитивної мотивації до викладацької діяльності у вищій школі; - удосконалення навички та сприяння практичному застосуванню здобувачами третього рівня вищої освіти сучасних методів навчання в майбутній викладацькій діяльності; <p>-практична реалізація віртуальної взаємодії всіх учасників освітнього процесу через створення електронно-освітнього середовища закладу вищої освіти.</p>	

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» аспіранти мають:

знати:

- основні аспекти трансформації освіти на різних рівнях та перспективи її подальшого розвитку;
- особливості організації змішаного навчання;
- особливості процесу адаптації до форм дистанційної освіти;
- вимоги, умови, методичне підґрунтя запровадження інновацій викладання у вищій школі;
- провідні методики інноваційних методів викладання у вищій школі;
- передовий вітчизняний та зарубіжний досвід модернізації вищої освіти в умовах євроінтеграції;
- перспективні тенденції, процеси та підходи розвитку інновацій у вищій освіті відповідно до вимог сьогодення.

вміти:

- організовувати освітній процес у вищій школі з урахуванням цілей навчального процесу та видів оцінювання;
- застосовувати новітні технології навчання в освітньому процесі у вищій школі;
- самостійно та вільно орієнтуватися в проблемах та перспективах запровадження інноваційних методів викладання у вищій школі;
- класифікувати інноваційні методи викладання у вищій школі;
- застосовувати знання щодо запровадження інновацій у власній педагогічній практиці.

4. Результати навчання (компетентності) та методи їх вимірювання

Результатом вивчення дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» є набуття здобувачами освіти ступеня доктора філософії таких загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до письмової та усної комунікації українською та англійською мовами. Здатність володіння теоретичним термінологічним науковим апаратом щодо предметної області.

ЗК2. Уміння планувати та керувати часом.

ЗК5. Здатність ефективно працювати в національному та міжнародному контексті, як особистість і як член команди.

ЗК6. Уміння діяти на основі етичних міркувань.

ЗК7. Навики взаємодії та міжособистісні навички. Уміння мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК9. Уміння адаптуватися та працювати в нових ситуаціях.

ЗК10. Здатність проявляти креативність, продукувати нові ідеї для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницької діяльності.

ЗК11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, що отримана з різних джерел.

ЗК12. Здатність використання комп'ютерних, інформаційних та комунікаційних технологій, що необхідні для проведення наукових досліджень.

ЗК14. Здатність продемонструвати свої знання та розуміння основних фактів, концепцій, правил та теорій, пов'язаних з предметом дослідження. Вміння інтерпретувати результати досліджень, здійснювати підготовку аналітичних матеріалів, наукових доповідей і презентацій та брати участь в дискусіях із досвідченими фахівцями.

ЗК15. Володіти методологією науково-педагогічної діяльності.

Методи вимірювання сформованості компетентностей:

Трьохрівнева шкала самооцінювання

Тестовий контроль знань на платформі LMS Moodle

Методи експертної оцінки (аналіз інтелектуальних продуктів, проєкти, презентації).

5. План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин			Самостійна робота, кількість годин
		Лекційне заняття	Лабораторне заняття	Практичне / семінарське заняття	
1.	Тема 1. Реформування сучасної системи вищої освіти в умовах євроінтеграції	1			14
2.	Тема 2. Наукові підходи та практичний досвід запровадження інновацій у вищій школі	1		2	14
3.	Тема 3. Методи активізації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, дидактичні вимоги до проведення лекцій	-		1	15
4.	Тема 4. Технологія та техніка організації та проведення інноваційних семінарів, практичних, індивідуальних занять	1		1	15
5.	Тема 5. Організація проблемного навчання, види інтенсивних технологій	1		-	17
6.	Тема 6. Застосування дистанційних та медіа технологій навчання як інновація в освітньому процесі	1		1	15
7.	Тема 7. Освітня діяльність вищої школи в умовах зміни парадигми освіти.	1		1	14
Разом годин		6	-	6	108

6. Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1.	Підготовка до практичних занять	30	щотижнево	Розв'язання проблемних ситуацій та дослідно-творчих завдань
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу	30	щотижнево	Опрацювання контрольних питань тем курсу
3.	Виконання завдань на платформі LMS Moodle	30	щотижнево	Виконання тестів, завдань
4.	Підготовка до заліку	18	В кінці семестру	Опрацювання теоретичних питань, тестових завдань
Разом		108	-	-

7. Рекомендована література

Основна література:

1. В.В. Каплінський. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник /В. В Каплінський. – Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015 – 224 с. <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf?id=1cce4002-ce8d-4991-809f-f0fcd3d3994b>
2. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник / Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с. <http://repository.vsau.org/getfile.php/27268.pdf>
3. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / За заг. редакцією Г.Л. Єфремової. – Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2020. – 444 с. <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/14608/1/MonPaluch.pdf>
4. Теорія і методика викладання в вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс]: навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові данні (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с https://cpsm.kpi.ua/Doc/pvsh_lek_phd.pdf
5. Гніденко М.П., Вишнівський В.В. Сучасна методика викладання у вищій школі. – Навчальний посібник. – Київ: ДУТ, 2019. – 127 с. https://dut.edu.ua/uploads/1_1709_43961204.pdf
6. Педагогика XXI века: смена парадигм: коллективная монография в 2 томах. Том 1 / Л.А. Мокрецова, О.В. Попова, Н.В. Волкова, Т.И. Громогласова, Е.Б. Манузина, Н.А. Швец, М.В. Довыдова, Е.В. Дудышева, Л.А. Романова, Т.В. Гаврутенко; под общ. ред. проф. О.В. Поповой; Алтайский государственный гуманитарно-педагогический университет им. В.М. Шукшина. – Бийск: ФГБОУ ВО «АГГПУ», 2019. – 396 с.
7. Г.М.Козлова Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2014-200 с.
8. Мельничук І. М. Основи педагогіки та психології вищої школи: Навчальний посібник. Тернопіль : Вектор, 2018. 336 с
9. Лунячек В.Е. Основи педагогіки вищої школи: навч. посібник. 2-ге видання, випр.. та доп. Харків : ФОП Панов А.М., 2019. 220 с.
10. Ляшкевич А. І. Психологічний вплив інформаційного середовища на людину в сучасному суспільстві. *Modernization of educational system: world trends and national peculiarities: Conference Proceeding (February 23-rd, Kaunas)*. Kaunas: zdevnieciba «Baltija Publishing». 2018. P. 136–139.
11. Ляшкевич А. І. Організація морської освіти на півдні України в ХІХ – початку ХХІ століттях: монографія. Херсон: «Херсонська академія неперервної освіти», 2018. 478с.
12. Педагогіка: баз. підруч. для студ. вищ. навч. закладів III-IV рівнів акредитації / кол. авторів; за ред. І.Ф. Прокопенка. Х. : Фоліо, 2015. 572с.
13. Ляшкевич А. І., Красновська І. П. Теоретичне обґрунтування понять «компетентність» і «компетенція». Виховання дітей та молоді: теорія і практика. Збірник наукових праць за редакцією Орести Карпенко. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2020. 246 с. С. 120-124
14. Ляшкевич А. І. Педагогічні основи викладання професійних дисциплін англійською мовою в процесі підготовки майбутніх моряків. Scientific Collection «InterConf», (68): with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Experimental and Theoretical Research in Modern Science» (July 26-28, 2021). Kishinev, Moldova: Giperion Editura, 2021. 244 p. P. 47-50
15. Професійна освіта: Словник: навч. посіб. / за ред. Н.Г.Ничкало. Київ : Вища шк., 2000. 380 с.
16. Михайличенко О. В. Методика викладання суспільних дисциплін у вищій

школі: Навчальний посібник. / Вид. друге. Доп. та перероблене. – Суми, СумДПУ, 2009. – 122 с. Рекомендовано МОН України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів.

17. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. - К.: ЧП, 2007. - 211 с.

18. Авдєєнко А.П. Інтенсифікація навчального процесу та організація самостійної роботи студентів /А.П.Авдєєнко, Л.В.Дементій, О.С.Поляков; /Проблеми освіти.-К.-2001.-Вип.24.– С. 108-111.

Додаткова література

1.Енциклопедія освіти / АПН України; [голов. Ред.. В.Г. Кремень]. К. : Юрінком Інтер, 2008. 1040.

2.Атанов Г.А. Деятельностный подход в обучении. Донецк : ЕАИ-пресс, 2001. 160 с.

3. Ляшкевич А. І. Запровадження компетентнісного підходу до організації навчально-виховного процесу підготовки майбутніх фахівців морської галузі. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. Київ: Гнозис, 2015. Додаток 1 до вип. 35, т. 7 (58). Тематичний випуск: Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору. С. 398–407.

4. Ляшкевич А. І. Компетентнісний підхід в системі вищої морської освіти (кінець ХХ - початок ХХІ століття)*Педагогічний альманах*: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2016. Випуск 32. С. 279–284.

5. Ляшкевич А. І. Рейтингова оцінка діяльності вищих морських навчальних закладів України. *Гірська школа Українських Карпат / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»*. Івано-Франківськ, 2016. № 15. С. 153–157.

6. Ляшкевич А., Кравченко О., Букіна І. Мовний аспект формування професійної субкультури. «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка» (Категорія «Б»). Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2021. № 40 (том 2). С. 233-238.

Інтернет-джерела

1. 2019-BCI Horizon Scan Report 2019 URL: <https://www.thebci.org/resource/horizon-scan-report-2019.html>

2. 2018- Horizon Report. URL: <https://library.educause.edu/resources/2018/8/2018-nmc-horizon-report>

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

4. Реформа вищої освіти України [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.eduget.com/news/reforma_vishhoi_osviti_v_ukraini_shho_zrobleno_bude_zrobleno_i_koli-1769

5. Приходько В.В. Інноваційна реформа вищої освіти в Україні: монографія / В.В. Приходько. –Дніпропетровськ: Пороги, 2010. - С.131.

6. Болонська система [Електронний ресурс] – Режим доступу: [https:// bolons-ka-sistema-osviti-v-ukrayini-perspektivi-ta-problemi/](https://bolons-ka-sistema-osviti-v-ukrayini-perspektivi-ta-problemi/)

8.Контроль і оцінка результатів навчання

За кожним змістовним модулем здійснюється контроль здобувачів освіти на практичних заняттях, що максимально складає 42 бали.

Оцінюється виконання індивідуальних завдань – 2 завдання по 9 балів, що максимально складає 18 балів.

За виконання контрольної роботи максимальна кількість балів - 40.

Таким чином, максимальна кількість балів, що може бути отримана складає 100.

Здобувач отримує залік, якщо в результаті підсумкового оцінювання він набирає не менш ніж 60 балів, за умов виконання кожного виду робіт, що оцінюються.

Елементи навчальної діяльності	Кількість тем	Максимальний бал за вид роботи	Всього за семестр, бали
Опрацювання тем курсу	7	6	42
Виконання індивідуального науково-дослідного завдання	2	9	18
Пройходження тестів на платформі LMS Moodle	1	40	40
Всього максимум за семестр			100

9. Політика навчальної дисципліни

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність тощо) Пропущені заняття потребують відпрацювання. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами (завдання видає викладач).

Поведінка в процесі реалізації освітнього процесу. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм як під час дистанційної форми навчання, так і в безпосередньому спілкуванні різними засобами зв'язку. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду отримання освіти.

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних робіт та екзаменів заборонено. В процесі тестування дозволено використовувати лише нормативні документи.